

KARTA KURSU (realizowanego w module specjalności)

Specjalność nauczycielska (nazwa specjalności)

Nazwa	Praca nauczyciela – wychowawcy w szkole
Nazwa w j. ang.	The work of a teacher – educator at school

Koordynator	Dr hab. Joanna M. Łukasik, prof.UP	Zespół dydaktyczny
		Dr hab. Joanna M. Łukasik, prof. UP Dr Katarzyna Jagielska Dr Anna Duda Mgr Natalia Twardosz
Punktacja ECTS*	2	

Opis kursu (cele kształcenia)

Celem kursu jest przybliżenie studentom problematyki związanej z wykonywaniem zawodu nauczyciela. W trakcie kursu studenci zapoznają się ze specyfiką pracy nauczyciela,-wychowawcy w przestrzeni szkoły i klasy szkolnej, ze specyfiką działań wychowawczych, opiekuńczych i profilaktycznych nauczyciela-wychowawcy, ze specyfiką dokumentacji szkoły i nauczyciela-wychowawcy, aspektami prawnymi i etycznymi pracy i zawodu nauczyciela.

Efekty uczenia się

Wiedza	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla specjalności)
--------	-----------------------------	--

	Student zna i rozumie: W01 podstawowe zagadnienia prawa oświatowego, krajowe i międzynarodowe regulacje praw człowieka, dziecka, ucznia oraz osób z niepełnosprawnościami, zagadnienia prawa wewnątrzszkolnego, tematykę oceny jakości działalności szkoły lub placówki systemu oświaty	B.2.W1.
	W02 pomoc psychologiczno-pedagogiczną w szkole - regulacje prawne	B.2.W.3
	W03 zasady pracy opiekuńczo-wychowawczej nauczyciela: obowiązki nauczyciela jako wychowawcy klasy, metodykę pracy wychowawczej, program pracy wychowawczej, style kierowania klasą, ład i dyscyplinę, poszanowanie godności dziecka, ucznia lub wychowanka, różnicowanie, indywidualizację i personalizację pracy z uczniami, funkcjonowanie klasy szkolnej jako grupy społecznej, procesy społeczne w klasie, rozwiązywanie konfliktów w klasie lub grupie wychowawczej, animowanie życia społeczno-kulturalnego klasy, wspieranie samorządności i autonomii uczniów, rozwijanie u dzieci, uczniów lub wychowanków kompetencji komunikacyjnych i umiejętności społecznych niezbędnych do nawiązywania poprawnych relacji; zagrożenia dzieci i młodzieży: zjawiska agresji i przemocy, w tym agresji elektronicznej, oraz uzależnień, w tym od środków psychoaktywnych i komputera, a także zagadnienia związane z grupami nieformalnymi, podkulturami młodzieżowymi i sektami	B.2.W4
	W03 doradztwo zawodowe: wspomaganie ucznia w projektowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej, potrzebę przygotowania uczniów do uczenia się przez całe życie	B.2.W7.

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla specjalności)
Umiejętności	Student umie, potrafi: U01 formułować oceny etyczne związane z wykonywaniem zawodu nauczyciela	B.2.U3.
	U02 rozpoznawać sytuację zagrożeń i uzależnień uczniów	B.2.U5.
	U03 określić przybliżony potencjał ucznia i doradzić mu ścieżkę rozwoju	B.2.U7.

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla specjalności)
Kompetencje społeczne	K01 okazywanie empatii uczniom oraz zapewnianie im wsparcia i pomocy	B.2.K1.
	K02 profesjonalne rozwiązywanie	B.2.K2.

	konfliktów w klasie szkolnej lub grupie wychowawczej	B.2.K3.
	K03 samodzielne pogłębianie wiedzy pedagogicznej	
	K04 współpraca z nauczycielami i specjalistami w celu doskonalenia swojego warsztatu pracy	B.2.K4.

Organizacja										
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach								
		A		K		L		S		P
Liczba godzin										
30				30						

Opis metod prowadzenia zajęć

Dyskusja (m.in. za i przeciw, okrągłego stołu), analiza aktów prawnych, metody aktywizujące (myśląca klasa, m. trybunału), metody sytuacyjne (studium przypadku: osoba, zdarzenie/sytuacja) i symulacyjne (z wykorzystaniem rozwiązań dramowych, klasycznych, stop klatki, zamiany ról i in.), m. zdarzeń krytycznych, m. projektu; warsztaty; Trening Umiejętności Społecznych (TUS)

Formy sprawdzania efektów uczenia się

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
W01		X							X			X
W02		X							X			X
W03		X							X			X
W04		X				x						X
U01		X										X
U02		X										X
U03		X										X
K01		X										X
K02		X										X
K03		X										X
K04		x										X

Kryteria oceny Udział w dyskusji oraz grach dydaktycznych podczas zajęć – 20%

	Opracowanie planu pracy wychowawczej, konspektu godziny wychowawczej oraz projektu działań nad rozwojem ucznia – 50% Esej na zadany temat – 30%
--	--

Uwagi	Brak
-------	------

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

1. Praca opiekuńczo- wychowawcza i profilaktyczna nauczyciela: program wychowawczo-profilaktyczny szkoły, zadania wychowawcy klasowego w świetle przepisów prawa oraz prawa wewnątrzszkolnego
2. Metodyka pracy wychowawczej nauczyciela. Strategie rozmów z uczniem.
3. Diagnozowanie potrzeb ucznia w perspektywie indywidualizacji procesu wychowania oraz potrzeb zespołu klasowego w odniesieniu do animacji życia klasy. Trening Umiejętności Społecznych (TUS) narzędziem pracy diagnostycznej i profilaktyczno-terapeutycznej nauczyciela-wychowawcy
4. Specyfika funkcjonowania klasy szkolnej: organizacja pracy klasy (zasady pracy), style kierowania klasą
5. Animacja życia klasowego (integracja, samorządność, kreowanie życia klasy), prawa ucznia
6. Doradztwo edukacyjne i zawodowe w perspektywie projektu ścieżki rozwoju ucznia
7. Konflikt – mediacje, negocjacje, komunikowanie potrzeb – strategie rozmowy
8. Uczeń o specjalnych potrzebach edukacyjnych w klasie szkolnej
9. Uczeń ze środowisk zaniedbanych społecznie i kulturowo oraz z doświadczeniem migracyjnym
10. Uczeń w sytuacji kryzysowej i traumatycznej
11. Zagrożenia dzieci i młodzieży
12. Sieć wsparcia dla ucznia, rodzica i nauczyciela

Wykaz literatury podstawowej

Chęć. M., Zachowania ryzykowne i problemowe młodzieży. Uwarunkowania psychospołeczne i rola aktywności wolnoczasowej. Warszawa Difin, 2021
Domagała-Kręcioch A., Pedagog szkolny. Homo viator w labiryncie życia szkolnego. Kraków Impuls, 2021
Łukasik J.M., Jagielska K., Solecki R., Nauczyciel-Wychowawca-Pedagog. Szkolne wyzwania, Wydawnictwo Jedność, Kielce 2013
Madalińska-Michalak, J., Pedeutologia. Prawno-etyczne podstawy zawodu nauczyciela, Warszawa 2021.
Moore Ch.W., Mediacje. Praktyczne strategie rozwiązywania konfliktów. Warszawa Wolters Kluwer, 2016.
Łukasik J.M, Nowosad I., Szymański J.M. (red.). Szkoła i nauczyciel w obliczu zmian społecznych i edukacyjnych. Kraków Impuls, 2021 (wybrane artykuły)
Wysocka E., Diagnostyka pedagogiczna. Nowe obszary i rozwiązania metodologiczne. Kraków, Impuls 2013

Wykaz literatury uzupełniającej

J.E. Baker, Trening umiejętności społecznych. Warszawa Harmonia, 2022
Czabała Cz., Kluczyńska S. (red.), Poradnictwo psychologiczne. Warszawa PWN 2023
A. Hopkins, Co mógłbyś (od)powiedzieć? Ćwiczenia kształtujące umiejętności społeczne. Warszawa Harmonia 2019
Kwaterna A., Łukasik J.M., Kowal S., Odpowiedzialność. Wspólnotowość. Współpraca. Kraków, Impuls 2018.
Łukasik J.M., Poznać siebie i dbać o rozwój. W drodze do sukcesu. Kraków 2016.
Oszwa U., Dziecko z zaburzeniami rozwoju i zachowania w klasie szkolnej, Kraków Impuls 2007
Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. z 2020 r. poz. 1327)
Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz.U. z 2021 r. poz. 619)
Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Przepisy wprowadzające ustawę - Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 60, 949 i 2203, z 2018 r. poz. 2245 oraz z 2019 r. poz. 1287)

Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2019 r. poz. 2215 oraz z 2021 r. poz. 4)
Rozporządzenia do ustaw – aktualizowane na bieżąco

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

Ilość godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	30
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	2
Ilość godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	8
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	5
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	5
	Przygotowanie do egzaminu	10
Ogółem bilans czasu pracy		60
Ilość punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		2